

Số: /BNN-TT

Hà Nội, ngày tháng năm 2024

V/v khắc phục sản xuất trồng trọt
sau cơn bão số 3 - YAGI

Kính gửi: UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương khu vực phía Bắc

Ảnh hưởng của mưa lớn và bão số 3 - YAGI đã gây gãy đổ, ngập úng diện rộng, ảnh hưởng đến sản xuất trồng trọt tại một số tỉnh, thành phố phía Bắc. Để khắc phục hậu quả và hạn chế tối đa thiệt hại do mưa bão gây ra, đảm bảo kế hoạch sản xuất với lúa, rau màu vụ Mùa 2024 và cây ăn quả, Bộ Nông nghiệp và PTNT đề nghị UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương khu vực phía Bắc khẩn trương tập trung chỉ đạo, hướng dẫn nông dân phục hồi sản xuất sau mưa bão như sau:

1. Sản xuất lúa:

Tập trung mọi nguồn lực thực hiện bơm thoát, tiêu úng không để ngập kéo dài, gây thiệt hại. Hiện nay, đa số các trà lúa đang ở thời kỳ làm đòng, chuẩn bị trở lại giai đoạn mẫn cảm tới sinh trưởng, phát triển, tùy thuộc với các trà lúa cần thực hiện một số nội dung sau:

- Với diện tích lúa giai đoạn trổ - chín sữa - chín sấp: sau khi tháo cạn nước trong ruộng nông dân tiến hành dựng lúa bằng cách túm 3-4 gốc lúa lại với nhau bằng dây chuối hoặc dây rơm nếp hay dây ni lông thành hình chân kiềng để cho cây đứng nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho lúa vào chắc và chín.

- Đối với lúa làm đòng, chuẩn bị trở: cần tiến hành dựng lúa nếu bị đổ rạp, sau khi thời tiết tạnh ráo tiến hành phun bổ sung phân bón lá kali để cây lúa nhanh chóng phục hồi, đứng nhanh và thúc đẩy lúa trở thoát.

- Đối với diện tích lúa đã đến thời kỳ thu hoạch: cần tập trung thu hoạch theo phương châm “xanh nhà hơn già đồng” nhằm giải phóng đất để gieo trồng cây vụ Đông ưa ẩm như Ngô, Đậu tương, Ớt và Dưa, Bí các loại... theo phương châm gieo trồng càng sớm càng tốt.

- Với các trà lúa chuẩn bị thu hoạch: cần tính toán thời gian để làm bầu với nhóm cây ưa ẩm cho phù hợp với thời gian thu hoạch lúa, tránh để cây con quá ngày trong bầu, khi trồng phục hồi chậm và bị còi cọc. Sau trồng, nếu thời tiết thuận lợi, sau 3 - 4 ngày cây bén rễ cần tưới thúc ngay bằng phân NPK kết hợp nước phân chuồng loãng để thúc cây ra rễ nhanh. Tranh thủ thời tiết thuận lợi, khơi thông, vét mương máng và tạo rãnh thoát nước kết hợp rãnh tưới quanh ruộng và bề mặt ruộng để phòng mưa lớn gây úng cục bộ, tháo cạn nước mặt ruộng, giữ nước nông hệ thống kênh mương vùng lúa đã chín và sắp chín để tạo

thuận lợi cho trồng cây vụ đông. Bố trí nguồn lực để tăng cường công tác tập huấn chuyển giao tiến bộ kỹ thuật gieo trồng cây vụ đông, các giải pháp làm đất tối thiểu, không làm đất với đậu tương, khoai tây, bí xanh, dưa chuột không giàn...;

2. Sản xuất rau màu:

- Tập trung tranh thủ, kịp thời thu hoạch diện tích đã đến thời kỳ thương phẩm để đảm bảo năng suất và chất lượng.

- Những diện tích chưa đến kỳ thu hoạch bị thiệt hại không có khả năng phục hồi: Sau khi nước rút tiến hành thu gom các cây hoa, rau bị thiệt hại nặng để tiêu hủy, tranh thủ thời tiết thuận lợi, chủ động chuẩn bị đất để gieo trồng lại những loại rau ngắn ngày, rau ưa nước để cung cấp rau kịp thời cho thị trường khi giáp vụ.

- Đối với diện tích thiệt hại nhẹ: Cần chủ động kiểm tra, thoát nước kịp thời, không để nước đọng trên mặt luống, sau mưa, cần tiến hành dọn sạch cỏ dại, cắt tỉa các thân cành bị dập, gãy sau mưa tạo điều kiện cho ruộng thông thoáng, hạn chế nấm bệnh; sau khi nước rút, trời tạnh ráo cần xới xáo nhẹ mặt luống, vun gốc và dựng cây.

- Với vùng chuyên rau màu, màu: khuyến cáo nông dân khơi thông, nạo vét mương máng, rãnh thoát nước trên ruộng; sau khi nước rút cần vệ sinh đồng ruộng, phun phân bón lá, các chế phẩm vi lượng... cho cây nhanh phục hồi; khi đất khô ráo cần xới vun kịp thời để tạo độ thoáng cho đất tránh bị nghẹt rễ và kết hợp bón bổ sung phân lân, NPK...; chuẩn bị đủ lượng và chủng loại hạt giống rau để sẵn sàng gieo trồng lại phòng mưa lớn gây khan hiếm nguồn cung rau, đồng thời mở rộng diện tích cây vụ Đông 2024 nhằm bù đắp thiệt hại do bão số 3 gây ra.

3. Sản xuất cây ăn quả:

Khẩn trương khơi, thoát nước ngay, tránh để nước đọng trên vườn và xung quang các gốc cây, gây hiện tượng úng cục bộ, tùy từng cây trồng mức độ ảnh hưởng cần thực hiện các biện pháp phù hợp:

a) Đối với cây chuối:

- Với những vườn chỉ bị rách lá, nghiêng cây và không bị gãy thân: Cắt tỉa các lá bị gãy, vệ sinh đồng ruộng; khi đất đã se mặt bón phân với liều lượng thích hợp để kích thích cây hồi phục mọc rễ mới.

- Với những vườn bị gãy thân chính: Dọn và xử lý tàn dư cây gãy đổ; chọn 1-2 chồi khỏe nhất trong khóm để chăm sóc thành cây thay thế cây chính đã bị gãy đổ;

- Cung cấp các dưỡng chất qua lá để tăng cường khả năng hồi phục của cây;

b) Đối với cây ăn quả có múi và cây ăn quả khác:

- Cắt bỏ những cành gãy/bị tổn thương nặng do bão, ngập lụt.
- Khi trời ngừng mưa, đất se mặt, xới mặt đất (ở vùng tán cây) bằng cuốc rãnh (sâu 5 - 10cm) để phá váng, rễ cây có thể hút được oxy; khi phá váng xong cần che phủ gốc bằng rơm rạ, hoặc cỏ khô.
- Sử dụng phân kích rễ tưới theo hình chiếu tán cây giúp phát triển rễ tơ mới; kết hợp phun phân bón lá giúp tăng cường khả năng hồi phục của cây;
- Tưới đủ ẩm thường xuyên trong những ngày nắng nóng, hanh khô, chống tình trạng cây mất nước.
- Khi đất se mặt, bón phân với liều lượng: 0,1- 0,2 kg ure + 0,1 - 0,2 kg Kaliolorua/cây (tùy loại và tuổi cây) để kích thích cây hồi phục mọc rễ mới.

4. Về công tác bảo vệ thực vật:

Tăng cường công tác dự tính, dự báo tình hình sinh vật gây hại, bệnh hại trên các loại cây trồng sau bão. Phân công cán bộ kỹ thuật theo dõi chặt chẽ tình hình sâu bệnh hại để có biện pháp phòng trừ kịp thời. Trong đó, lưu ý một số nội dung sau:

a) Đối với lúa:

- Có các biện pháp phòng trừ sự bùng phát của sâu bệnh hại như: rầy nâu, sâu đục thân, bệnh bạc lá, đạo ôn, lùn sọc đen...; Đối với bệnh lùn sọc đen: theo dõi, kiểm tra, lấy mẫu, giám định để kịp thời phát hiện và phòng trừ sâu bệnh.

- Tăng cường công tác phòng chống bệnh bạc lá, đốm sọc vi khuẩn trên các diện tích gieo cấy giống nhiễm nặng bằng các thuốc BVTV đặc hiệu.

- Đối với diện tích lúa bị đổ ngã: Kiểm tra mật độ rầy nâu, rầy lưng trắng, theo dõi chặt chẽ diễn biến phát sinh của rầy để hướng dẫn nông dân phòng trừ kịp thời nơi có mật độ cao.

- Đối với sâu đục thân 2 chấm: Theo dõi chặt chẽ mật độ ổ trứng trên lúa giai đoạn đòng già - trỗ, nhất là trà lúa trỗ trung tuần tháng 9 để chủ động trong công tác chỉ đạo phòng chống.

b) Đối với rau màu: thường xuyên theo dõi, kiểm tra để kịp thời phát hiện các loại nấm bệnh thường phát sinh gây hại trên rau màu sau bão.

c) Đối với cây ăn quả: thực hiện phun phòng trừ bệnh hại trên cây ăn quả, liều lượng phun theo hướng dẫn của nhà sản xuất: bệnh loét bằng thuốc Bordeaux 1 - 2%, bệnh chảy gôm, loét bằng thuốc Ridomil MZ 72...

- Có thể sử dụng nấm đối kháng Trichoderma ủ với phân hữu cơ và tăng cường bón phân hữu cơ vi sinh để làm giàu hệ thống vi sinh vật đất, đặc biệt các vi sinh vật đối kháng.

5. Tập trung, khẩn trương rà soát, phân loại diện tích cây trồng bị thiệt hại theo các mức độ thiệt hại để có giải pháp khắc phục phù hợp. Đề xuất chính sách hỗ trợ người dân vùng bị thiệt hại theo quy định để người dân kịp thời khôi phục sản xuất.

6. Tăng cường công tác quản lý vật tư nông nghiệp (giống cây trồng, phân bón và thuốc BVTV...); không để xảy ra tình trạng thiếu các loại vật tư nông nghiệp, đồng thời đảm bảo chất lượng các loại vật tư nông nghiệp phục vụ sản xuất.

Trên đây là các nội dung cấp bách để phục hồi sản xuất trồng trọt sau cơn bão số 3 - YAGI, đề nghị UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương khu vực phía Bắc chỉ đạo, thực hiện. Trong quá trình triển khai nếu có vướng mắc, khó khăn, đề nghị kịp thời báo cáo về Bộ Nông nghiệp và PTNT để xem xét, giải quyết./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Bộ trưởng Lê Minh Hoan (để b/c);
- Thứ trưởng Nguyễn Hoàng Hiệp;
- Thứ trưởng Phùng Đức Tiến ;
- Thứ trưởng Nguyễn Quốc Trị;
- Sở NN và PTNT các tỉnh, thành phố phía Bắc;
- Báo Nông nghiệp Việt Nam (để đưa tin);
- Cục: TT, TL, QLĐĐ & PCTT, BVTV (để thực hiện);
- Lưu: VT, TT.

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Hoàng Trung